

Acció de la Plataforma davant la presència de la comissària europea Vivienne Reding

Amb motiu de la Diada de Sant Jordi, membres de Plataforma per la Llengua es van manifestar a la presentació de l'Any Europeu de les Llengües 2001, que va tenir lloc al Saló del Tinell de Barcelona. Els manifestants van mostrar el seu rebuig davant el tractament d'una sèrie de dades que en la pàgina web www.eurolang2001.org de la Unió europea, es falseja la informació relativa a la llengua catalana, la qual cosa significa una discriminació d'11 milions d'europesos. Malgrat les cartes enviades, la Unió Europea encara no ha rectificat la seva pàgina web. És per aquest motiu que 15 membres de la Plataforma per la

Llengua vam irrompre l'acte amb samarretes on apareixia escrit "Quan el català serà llengua-membre de la UE?", alhora que es van distribuir octavetes explicatives de l'acció a la gent que hi assistia com a públic.

Però l'acció també fou una resposta davant la contínua discriminació que pateix la nostra llengua: el català és una llengua amb un nombre de parlants superior o igual a d'altres llengües oficials europees, com el finès, el suec o el grec, però en canvi és tractada com a minoritària. I és que precisament, en aquest any dedicat a les llengües d'Europa, pensem que el català s'ha

de projectar a Europa, i entrar com una "llengua-membre" més, en representació d'una gran comunitat lingüística, tot i que no tingui un estat al darrere. Fem palès que les lleis de l'Estat espanyol no són favorables a aquesta projecció i que si no es fa des de la mateixa UE, dins aquest marc de l'any de les llengües d'Europa, és difícil afavorir en aquest sentit el reconeixement de la nostra llengua.

És per aquests motius que vam voler fer saber a la comissària europea Vivienne Reding que, des de la societat civil catalana, hem rebutjat de nou la discriminació dels nostres drets lingüístics.

SUMARI

Portada	
<i>Acció de la Plataforma davant la presència de la comissària europea Vivienne Reding</i>	1
Editorial	
<i>La lluita per la llengua la guanyem dia a dia</i>	3
Campanyes	
<i>"A taula, en català". Per a un consum normalitzat</i>	4
<i>La Plataforma per la Llengua i el català en el món empresarial</i>	5
<i>Tres anys després de la Llei de Política Lingüística...</i>	6
<i>Presentació de la nova campanya d'universitats</i>	6
Trobada	
<i>Primera trobada d'entitats per la llengua catalana: resultats i perspectives de futur</i>	7
Entrevista	
<i>Entrevista a Concha Costas, presidenta d'A Mesa pola Normalización Lingüística de Galícia</i>	8/9
Activisme	
<i>Membres de la Plataforma despleguen una pancarta a la presentació del diari Metro directe amb el lema "Metro directe discrimina el català"</i>	10
<i>Millora la presència del català en l'etiquetatge al Principat</i>	11
<i>Llengües i nacions a l'Estat francès</i>	12
Territori	
<i>Ponent: "tot està per fer, tot és possible avui"</i>	13
<i>País Valencià: I, per fi, l'Academia!</i>	13
Opinió	
<i>La llengua catalana, una llengua del món</i>	14
<i>Immigració, font de diversitat. El català, llengua de cohesió</i>	14
<i>Cal seguir empenyent</i>	15
Contraportada	
<i>La tendència en l'etiquetatge, clarament favorable al català</i>	16

La Corbella - Plataforma per la Llengua

Rocafort 242 bis 3r - 08029 BARCELONA

tel. 93 321 18 03 / fax 93 321 12 71

plataforma@estelnet.com - www.estelnet.com/plataforma

per aportacions econòmiques: 2059-0800-85-8000089893

Directora: Sònia Llinàs. Consell de redacció: Martí Gasull, Jordi Manent i Daniel Mundet. Han col·laborat en aquest número: R. Benavent, R. Buch, J. Carol, A. Cortils, T. Escudé, B. Gasull, L. Oliveras, O. Pérez, J. Sánchez, X. Sanz i R. Sordé.

Maquetació i pre-impresió: Eix de Serveis (93 425 21 75)

Impressió: Offset Color

Amb el suport de:

Fundació Catalunya

Fundació Enciclopèdia Catalana

Fundació Josep Irla

La lluita per la llengua la guanyem dia a dia

La Plataforma per la Llengua és una entitat que engloba alhora diverses associacions i persones que comparteixen un objectiu comú: garantir la presència de ple dret de la nostra llengua en tots els àmbits i a tot el territori de llengua catalana. Pensem que el català ha de ser la llengua comuna dels catalans, el vehicle transmissor de comunicació, sigui quina sigui la seva primera llengua.

La Plataforma per la Llengua treballa, en línies generals, seguint tres vies principals: en primer lloc, denunciant i responent a les agressions a què és sotmesa la nostra llengua; en segon lloc, normalitzant camps concrets, a base de campanyes que incideixen directament en àmbits molt delimitats; i, en tercer lloc, pressionant i exigint una nova legislació en matèria lingüística.

D'acord amb la nostra voluntat d'aglutinar esforços i d'encabir tothom que vulgui participar en el projecte de reconstrucció lingüística, us presentem ara una nova eina destinada a difondre la tasca de la Plataforma per la Llengua, on trobareu un bon grapat d'informacions relacionades amb la nostra llengua, la seva normalització i els seus avenços.

La nostra plataforma va néixer el 1993, i d'aleshores ençà mai havíem tingut cap butlletí que parlés de les campanyes que fèiem i dels èxits aconseguits. Potser no hi donàvem importància... Potser anàvem massa enfeinats... Tot i això, apareixien notícies de la Plataforma

als butlletins i revistes de les diverses entitats que en formaven part -i en formen- o a d'altres que ens són properes. A això calia afegir-hi les informacions que es difonien pels mitjans de comunicació o la col·laboració en forma d'article d'alguns membres o portaveus a diaris i revistes.

Finalment hem arribat a la conclusió que calia fer un butlletí que recollís totes les campanyes de la

amb el famós doctor— serà a partir d'ara el nostre mitjà de comunicació d'un discurs que ja fa temps que difonem: "Volem viure plenament en català", "El català llengua de cohesió", etc. D'altra banda, la Corbella ha de ser una eina informativa per a tothom que rebí la revista, ja siguin o no socis de la Plataforma. En aquest sentit, també ha de ser una eina de presentació als possibles nous col·laboradors i als interessats.

La Corbella, que tindrà una periodicitat semestral, conté unes quantes seccions: des de la clàssica portada-editorial fins a l'obligada secció que informarà sobre les campanyes. Hi haurà, també, un espai per a una entrevista d'algun personatge relacionat amb la lluita per la llengua (activista, sociolingüista, polític, intel·lectual, etc.), un apartat d'articles d'opinió (hemeroteca), una miscel·lània a l'estil calaix de sastre i una secció on les diverses veus de la Coordinadora nacional hi podran dir la seva.

Amics i amigues: la lluita per la llengua no està perduda, ni de bon tros. Ans el contrari: la guanyem dia a dia amb els continus èxits que la Plataforma per la Llengua va aconseguint

en la normalització de la llengua catalana en els diversos àmbits on li toca ser present, és a dir, a tots els àmbits sense excepció. Des d'aquí us encoratgem a treballar amb nosaltres pel redreçament de la llengua catalana al lloc on li pertoca.

Material divers editat per la Plataforma

nostra entitat. Són diversos els objectius que ens menen a fer-lo: d'una banda, aquest butlletí pretén ser un punt de trobada d'entre totes les entitats i persones que formen part de la Plataforma; la Corbella —no hi vegéssiu aquí cap relació

Ajuntaments adherits:

Aguilana, Els Alamús, Albesa, L'Albi, Alcoletge, L'Aldea, L'Aleixar, Alforja, Altafulla, L'Arboç, Arbúcies, Arenys de Mar, Arenys de Munt, Argentona, L'Armentera, Artés, Bagà, Balenyà, Balsareny, Belcaire d'Urgell, Bell-lloc d'Urgell, Bellvei, Bellver de Cerdanya, Benavent de Segrià, Benissanet, Bescanó, Biosca, Boadella d'Empordà, Les Borges del Camp, Bràfim, Cabanes d'Empordà, Les Cabanyes, Cabra del Camp, Cabrera de Mar, Caldes de Montbui, Calldetenes, Callús, Calonge de Segarra, Campelles, Canet de Mar, Capmany, Cassà de la Selva, Castellar del Riu, Castellcir, Castellterçol, Castellví de la Marca, Centelles, Cervera, Cervià de Ter, Clariana de Cardener, Colera, La Coma i La Pedra, Conca de Dalt, Cornellà de Llobregat, Cornellà de Terri, Cunit, L'Espluga Calba, La Fatarella, Figaró-Montmany, La Figuera, Figueres, Figuerola del Camp, Fogars de la Selva, Fonollosa, Gallifa, La Granadella, Granera, Guissona, Hostalric, Isona i Conca Dellà, Ivorra, La Jonquera, Llanars, Llers, Llobera, Lluçà, Manlleu, Martorelles, Maspujols, Molins de Rei, Mollet del Vallès, Monistrol de Calders, Montesquiu, Montmany de Puiggraciós, Montoliu de Llenir, Móra d'Ebre, Móra la Nova, Muntanyola, Navata, Odèn, Ogassa, Olesa de Montserrat, Olot, Oristà, Palafrugell, Palau Saverdera, Els Pallaresos, El Perelló, Pinell del Solsonès, Pinós, Prats de Lluçanès, Premià de Dalt, Quart, Querolbs, Renau, Reus, La Riera de Gaià, Ripoll, Riudaria, Riudecanyes, Riudellots de la Selva, Riudoms, Roda de Ter, Sallent, Salt, Sant Aniol de Finestres, Sant Antoni de Vilamajor, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Cugat del Vallès, Sant Esteve de Palautordera, Sant Gregori, Sant Hilari Sacalm, Sant Hipòlit de Voltregà, Sant Iscle de Vallalta, Sant Jaume de Llierca, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Llorenç de Morunys, Sant Mateu de Bages, Sant Pau de Segúries, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Pere de Torelló, Sant Quirze de Besora, Sant Quirze Safaja, Sant Sadurn d'Anoia, Sant Salvador de Guardiola, Sant Vicenç de Castell, Sant Vicenç de Montalt, Sant Vicenç de Torelló, Santa Maria d'Oló, Santa Maria de Martorelles, Santa Maria de Palautordera, Setcases, Seva, Sitges, Solsona, Sort, Subirats, Sudanell, Tagamanent, Tàrraga, Tivenys, Torà, Torelló, La Torre de Capdella, Torredembarra, Torrefarrera, Torroella de Montgrí, Toses, Vallfogona de Ripollès, Vallfogona de Riucorb, Vallromanes, Valls, Vic, Vilabella, Vilabertran, Viladamat, Vilafant, Vilafranca del Penedès, Vilaller, Vilanova i la Geltrú, Vila-Sacra, Vilaverd, El Vilosell, Vinaixa i Xerta.

**“A taula, en català”
Per a un consum normalitzat**

Des del proppasat mes de desembre hem reprès aquesta campanya, conjuntament amb l'ADEC (Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català), que pretén l'augment del consum de productes etiquetats en català a través de les adhesions tant d'entitats privades com públiques. Per aconseguir-ho, ens hem fixat, de primer, en tres productes: l'aigua, el vi i el cava. Si aconseguim que hi hagi una gran demanda d'aquests productes etiquetats en català, farem que les empreses productores que encara no ho fan es plantegin etiquetar en català.

De moment hem aconseguit l'adhesió de 200 ajuntaments, 3 consells comarcals i 3 universitats, a més de partits polítics i diverses entitats privades. Pel que fa a ajuntaments i entitats locals, hem mantingut reunions amb l'Associació Catalana de Municipis, l'Ajuntament de Barcelona, i els ajuntaments d'Arbúcies, Viladrau i Sant Hilari. En tots els casos la resposta ha estat positiva, sobretot pel que fa a l'ajuntament d'Arbúcies, en què l'alcalde ens va concertar una entrevista amb els caps de les plantes embotelladores ubicades al seu municipi. L'entrevista va servir per explicar la campanya a Vichy Catalan i a Font Agudes, a més de mantenir una petita entrevista amb periodistes d' El Punt i Catalunya Ràdio. També ens hem reunit amb el secretari general del Departament de Sanitat, amb el director general de Transports, el secretari general del Departament d'Indústria i la directora general de Patrimoni. També ha estat positiva la resposta en tots els casos, encara que amb diferents resultats. En algun cas hi ha un compromís d'incloure clàusules pel consum dels productes eti-

quetats en català, i en algun altre la reunió ha servit per tenir més contactes per poder estendre la campanya a d'altres àmbits. També vam mantenir una reunió amb el Sr. Antoni Negre, president de la Cambra de Comerç de Barcelona, juntament amb la comissió empreses. Hi pot haver col·laboració en la publicació d'algun anunci o article i potser en una roda de premsa.

Paral·lelament, estem concertant entrevistes amb les empreses productores per exposar-los aquests resultats. A les que etiqueten en català els volem demanar que ofereixin les màximes facilitats en la distribució dels seus productes. A les que no ho fan, volem que es decideixin a fer-ho tan bon punt hagin vist la gran demanda que poden tenir. Així mateix, també mantindrem entrevistes amb alcaldes de poblacions adherides on hi ha plantes embotelladores de les empreses que etiqueten només en castellà, com Arbúcies, Viladrau o Sant Hilari, amb l'objectiu que ens ajudin en les converses amb les empreses productores i aconseguir que etiquetin almenys en català.

Ben aviat preveiem fer una roda de premsa per mostrar els resultats obtinguts fins ara. Per això hem pensat que un dels marcs més adequats seria el Congrés de Municipis. D'altra banda, deixariem per a més endavant un acte de presentació de més envergadura, ja que a la darrera reunió de la Coordinadora de la Plataforma es va acordar de fer un gran acte cap a l'octubre d'àmbit Països Catalans. Amb l'obligació, és clar, d'haver aconseguit abans adhesions a la resta del territori català: País Valencià, Illes, Franja i Catalunya Nord.

Xavier Sanz
Comissió “A taula, en català”

La Plataforma per la Llengua i el català en el món empresarial

Malgrat que la Plataforma per la Llengua, entre moltes d'altres entitats, va reivindicar una regulació per llei per tal d'arribar a la normalitat en el món empresarial, i específicament en la imatge i servei que ofereix al consumidor, ara com ara la legislació preveu poques regulacions en aquest aspecte.

Un cas fóra el de les etiquetes de productes comercialitzats al Principat, que tenint el vist-i-plau del Tribunal Constitucional per aprovar per part del Parlament mesures per obligar la presència del català en l'etiquetatge, la nova llei no preveu una regulació global en aquest apartat. Així, ni tan sols la llei assegura que tota la propaganda i els prospectes d'informació al consumidor (productes farmacèutics, electrodomèstics, etc.) hagin de ser com a mínim en català. Malauradament, doncs, ara com ara la denúncia legal és difícil. La nova Llei de Política lingüística, en aquest i en molts aspectes, és una autèntica burla com a llei que ni tan sols preveu d'una manera seriosa una actuació envers tots aquells que atempten seriosament el seu com-

pliment, de manera que perd credibilitat, ensems que no hi ha una voluntat clara de desenvolupament dels diferents punts que s'entreveuen tal i com es va deixar entendre en un començament. És, doncs, una declaració de bones intencions que anteposa els interessos polítics, per tal d'obtenir el suport de grups extremistes, amb un ampli suport però, a l'Estat espanyol, per davant dels drets dels ciutadans i l'ètica democràtica.

Tanmateix, en alguns pocs punts sí que podem actuar per la via penal o de denúncia legal. I és així com també la Plataforma hi està treballant en una de les altres campanyes, per tal d'afavorir la denúncia d'aquest pocs aspectes que sovint per ignorància o manca de difusió el ciutadà desconeix.

A desgrat, però, de tot això, el ciutadà sí que té d'altres recursos per actuar. Més enllà del contacte directe amb empreses, s'han obtingut resultats molt engrescadors: des de l'etiquetatge en el món del cava o la difusió de productes informàtics, la retolació de grans superfícies; molt sovint la reclamació directa per part del ciutadà, amb insistència i tossuderia, és el millor mètode per aconseguir la normalització en el món empresarial.

Malgrat que sovint pensem que els esforços es veuen difícilment recompensats, la realitat a vegades ens sorprèn; la modernització de les empreses i la competitivitat obliga a tenir molt en compte el client, de manera que ens trobem amb una sensibilitat més gran per part del món empresarial. Naturalment que sempre hi ha qui, degut a concepcions ideològiques, es negarà dràsticament a tenir en consideració els consumidors, però en general, i cada cop més, l'acontentament del client

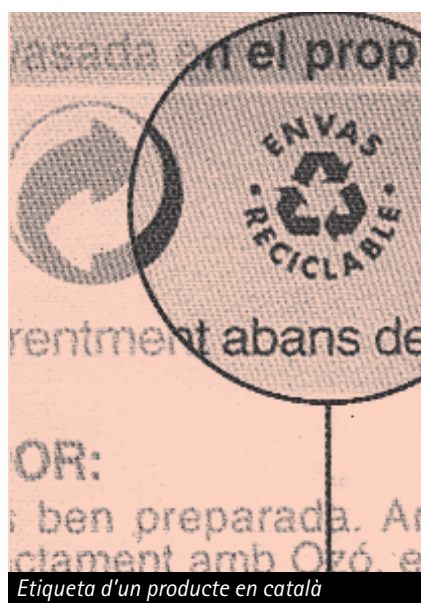
és una part essencial per el bon funcionament i la imatge pública d'un producte

Des de la Plataforma per la Llengua animem, doncs, a prendre part activa i a queixar-nos directament a les empreses a través dels diaris com a consumidors que som. Exercim el nostre dret com a usuaris, amb una llengua oficial reconeguda i una legislació vigent que, tot i que insuficient, sovint no coneixem prou bé.

La Plataforma per la Llengua també està endegant múltiples iniciatives per altres bandes, com és la campanya "A taula, en català", feta conjuntament amb l'ADEC (Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català), que ja compta amb el suport de més de 200 ajuntaments d'arreu del nostre país, universitats, consells comarcals i moltes entitats, que es comprometen en tots els actes que organitzin el consum de begudes, principalment aigües, vins i caves, etiquetats en català.

Finalment voldríem assenyalar que tot i que les estadístiques encara ens són desfavorables, cada cop el català és més present dins d'aquest àmbit. A hores d'ara més de 1.800 empreses del nostre país ja etiqueten en català. Entre aquestes n'hi ha algunes prou importants del sector de grans superfícies com Caprabo, Condis, Valvi, Esclat i Bon Preu. És clar que sempre hi ha alguns casos com LIDL, Carrefour, Ikea, Decathlon, etc. que l'ignoren totalment en tots els camps (retolació, etiquetatge, catàlegs, publicitat...), o que hi és testimonial en la publicitat a la televisió o en uns molts pocs rètols en les superfícies.

Bernat Gasull
Comissió empreses

Etiqueta d'un producte en català

Tres anys després de la Llei de Política Lingüística...

Amb més de tres anys de vigència de l'actual Llei de Política Lingüística 1/1998, la valoració és totalment desencisadora. Com que l'aprovació de la llei, tot i ser gairebé simbòlica, va aixecar tot tipus de polèmica i de crítiques, s'ha aplicat gairebé de puntetes per intentar no fer més enrenou, de tal manera que gairebé són nul·les les millores aconseguïdes en aquest àmbit.

Paral·lelament, els atacs a la llengua catalana cada cop són més efectius, reduint les poques cotes en què el català gaudeix de certa protecció o que resta en un pla d'igualtat respecte el castellà. Amb la campanya de queixes, la Plataforma per la Llengua pretén reivindicar i exigir, com a mínim, l'aplicació de la Llei de Política Lingüística i, concretament, l'aplicació de l'article 32.3 de la llei,

que fa referència a l'obligació de les empreses a tenir com a mínim la retolació i senyalització de la informació bàsica als consumidors i usuaris en català. Com a consumidors tenim dret a ser informats mitjançant els senyals de l'establiment, els cartells d'informació general i els rètols permanents en català, a rebre els documents d'ofertes de serveis en català i a ser atesos en català.

La campanya consistirà a informar la societat catalana dels seus drets lingüístics i incentivar la seva reivindicació; despertant la sensibilitat per la llengua i intentant implicar-la en la campanya. Alhora, denunciant, mitjançant l'Institut Català del Consum i el Síndic de Greuges, les violacions lingüístiques de les grans empreses i àrees comercials; i, finalment, fent el seguiment

i publicitat de les denúncies interposades, i esdevenint, així, una força de pressió als partits polítics per la vetlla del compliment de la normativa en matèria lingüística.

Per començar, hem adreçat la campanya cap a una empresa en concret: els supermercats de descompte LIDL, els quals incompleixen la normativa lingüística i que, per les seves dimensions i implantació arreu del Principat, han estat escollits per la Plataforma per la Llengua per iniciar la present campanya. Volem que d'aquesta manera l'administració es vegi obligada a reconèixer la violació d'aquesta empresa a les seves obligacions en matèria lingüística i a instar el seu compliment, amb possibilitat i tot de sancionar-les.

Rosina Sordé
Comissió de queixes

Presentació de la nova campanya d'universitats

La Comissió d'universitats va sorgir arran de la preocupació d'uns quants estudiants de diferents disciplines (arquitectura, medicina, dret, filologies, etc) sobre la davallada de l'ús del català a l'aula universitària.

Ja fa uns quants anys que la presència d'estudiants estrangers a la universitat catalana ha fet variar el tarannà de les classes. Ara ja no aprenem exclusivament en la nostra llengua sinó que els professors la canvien només que hi hagi una persona que ho demani.

La problemàtica principal és que molts d'aquests estudiants quan arriben a Catalunya no saben que aquí parlem una altra llengua diferent de la castellana. I quan ho descobreixen, sovint no tenen cap interès en aprendre-la.

Aquest fet, en bona part, succeeix per culpa de les mateixes universitats catalanes, ja que no infor-

men a les facultats d'origen d'aquests forasters.

Però és evident que nosaltres, com a estudiants catalans, tenim tot el dret a rebre l'ensenyament en la nostra llengua i no creiem que sigui una falta de respecte poder escoltar les classes en català.

Com que veiem que aquest problema està empitjorant progressivament –ara les estadístiques ja parlen d'un 50% de classes en català–, hem cregut del tot necessari dur a terme una campanya per conscienciar els rectorats, els professors, els alumnes d'aquí i els de fora.

Però també volem aconseguir que s'aprovi una llei que reguli l'obligatorietat de cursar estudis bàsics de català, almenys per poder seguir les classes.

El projecte més imminent que estem preparant és un festival de benvinguda pels Erasmus.

Com que molts d'ells arribaran

desinformatos i sense cap coneixença de la nostra vida quotidiana, hem considerat del tot oportú organitzar dues setmanes culturals que acabaran amb una jornada reivindicativa de caire més festiu.

Des de primera hora de la tarda fins ben entrada la matinada podrem gaudir d'uns bons castells, d'un correfoc, d'una paella popular, de grups de música catalans i d'altres sorpreses.

La nostra intenció és que els estudiants estrangers i també els d'aquí s'adonin de la importància que té la llengua en l'àmbit universitari i que no la podem perdre perquè estarem perdent la nostra identitat.

A més, volem que les autoritats es posicionin davant la demanda d'una societat estudiantil que demana a crits ser respectada.

Anna Cortils
Comissió universitats

Primera trobada d'entitats per la llengua catalana: resultats i perspectives de futur

Els passats 15, 16 i 17 de novembre se celebrà, a la Universitat Politècnica de Catalunya, la 1a Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana. Aquesta era una iniciativa que havia sorgit un any abans arran d'unes converses entre la Coordinadora per la Llengua de la Universitat d'Alacant i la Plataforma per la Llengua. Les dues associacions "pares" de la idea veien amb certa preocupació la dispersió de la gran quantitat d'entitats i serveis lingüístics que treballen pel català arreu dels Països Catalans, i creien necessari de fer-les coincidir en una trobada on s'esdevingués un primer contacte recíproc entre elles. Poc mesos més tard es constituïa el comitè organitzador que era format per, a més de les dues associacions anteriorment esmentades, els Joves de Mallorca per la Llengua, la Coordinador d'Associacions per la Llengua Catalana (CAL), Organització pel Multilingüisme, Associació Voluntariat Lingüístic i Llengües Vives. Els objectius marcats en aquesta trobada eren bàsicament quatre: en primer lloc, i com ja s'ha comentat, possibilitar la coneixença entre les entitats que treballen per la llengua i les persones que les integren; en segon lloc, calia furnir-les amb formació pràctica per a millorar el seu treball; calia, també, a causa del trossejament administratiu que sofreixen els territoris de parla cata-

lana, informar als presents sobre la situació actual de la llengua catalana en tot el seu àmbit lingüístic; i, finalment, calia reflexionar sobre el paper de l'activisme lingüístic en el futur de la llengua catalana.

Per assolir els objectius proposats es preveieren quatre tipus d'activitats: conferències, taules rodones, xerrades de formació i el que anomenàrem "campanyes viscudes", un espai destinat específicament per a les entitats amb l'objectiu que aquestes expliquessin el seu mètode de treball, el seu camp d'actuació i el resultat de les seves activitats. Entre les xerrades de formació es parlà de les possibles vies de finançament de l'activisme lingüístic, de l'ús que es pot fer de les noves tecnologies, de la manera de fer activisme lingüístic des dels mitjans de comunicació, de la gestió dels recursos humans en les entitats per la llengua i la seva organització, de l'activisme lingüístic en entorns multiculturals i, finalment, i molt important, dels arguments i els contraarguments en els nous debats sobre la normalització lingüística. En una de les taules rodones s'aconseguí de tenir tots els representants de la política lingüística dels diversos territoris de parla catalana; Concha Costas i Xabier Mendiguren, màxims representants d'A Mesa pola Normalización Lingüística de Galícia i del Consell dels Organismes Socials de l'Èuscar, respectivament, s'encarregaren de donar la seva visió de la situació lingüística de cada territori i explicaren quines eren les estratègies per a aconseguir que el galleg i el basc avancin a cada territori. El darrer dia hi hagué dues taules rodones: una girà entorn del català i l'economia en l'era de la globalització, i una altra analitzà la incidència de l'activisme lingüístic en el futur del català.

Durant aquells tres dies hi assistiren més de dues-centes persones, més de cinquanta ponents i hi foren representades prop de cinquanta entitats que treballen per la llengua catalana. L'objectiu d'una bona representació de les entitats s'assolí: vingueren entitats de Mallorca, Menorca, Eivissa, la Franja, el País Valencià (Alacant, València i Castelló), d'arreu de Catalunya i de la Catalunya del Nord. Els únics llocs orfes, i dels quals l'organització en pren nota per a una propera vegada, foren Andorra i l'Alguer.

Aquesta 1a Trobada ha aconseguit uns objectius i se n'ha proposat uns altres que, encara que per a molts puguin semblar modestos, són realistes. En primer lloc, s'impulsarà la creació d'un portal de les entitats per la llengua a Internet, a fi de potenciar la comunicació entre les entitats, d'una banda, i entre les entitats i la societat, de l'altra. En segon lloc, i amb l'objectiu de trobar eines efectives de col·laboració entre les entitats, s'impulsarà la creació de llistes de distribució electrònica. I, finalment, els organitzadors de la 1a Trobada es comprometen a organitzar-ne una segona.

Els organitzadors de la trobada creiem fonamental col·laborar i coordinar-nos, entre les diverses entitats. Malauradament, les diferències político-sociolingüístiques més que rellevants que imperen en cada territori fan difícil, ara com ara, que les vies de col·laboració no siguin prou aprofundides. Però tot arribarà. Aquesta trobada d'entitats significa un primer pas. Els organitzadors no dubtem que properament donarà més fruits.

Jordi Manent

*Coordinador general de la
1a Trobada d'Entitats per la
Llengua Catalana*

Entrevista a Concha Costas, presidenta d'A Mesa pola Normalización Lingüística de Galicia

Concha Costas.

Jordi Manent: Quin any va nêixer A mesa i en quin context?

Concha Costas: A Mesa pola Normalización Lingüística naceu como proxecto no mes de abril do ano 1986, fai agora 15 anos. Naquel momento, transcorridos tres anos desde a aprobación da Lei de Normalización Lingüística sen que este feito dese os froitos agardados, diversas organizacións convocaron un encontro sobre o estado da normalización lingüística que reuniu a máis de 500 persoas de distintos ámbitos. Unha das resolucións dese encontro foi a creación dunha Mesa Permanente pola Normalización Lingüística que se encargase de levar á práctica as conclusións daquel encontro. Nacia así unha plataforma de entidades que, pouco tempo despois, constituída xa en organización independente, iniciaba un traballo que había de convertê-la no referente da normalización lingüística en Galiza, A Mesa, da que hoxe son sócias 3.000 persoas.

JM: Quines campayes us han fet més famosos? Quines campayes són les que han tingut més èxit?

CC: Unha das liñas de traballo de

maior impacto é a que ten que ver coa reivindicación do uso das formas correctas da nosa toponimia: envíos de centos de cartas a empresas e institucións, denúncias, campañas de sensibilización social, etc. Polo seu impacto social, destacan especialmente as campañas desenvolvidas para restaurar as formas A Coruña e Ourense nas provincias (neste último caso, centrada no uso das letras OU nas matrículas coa exitosa campaña "Ourense por dignidade") ou a longa campaña de reivindicación do uso da forma A Coruña para esta cidade galega, cunha dobre cara: a xudicial e a social.

.....

Polo seu impacto social, destacan especialmente as campañas desenvolvidas para restaurar as formas A Coruña e Ourense

.....

Tamén tiveron moito impacto campañas dirixidas a empresas privadas como o caso de SEAT cando decidiu sacar ao mercado o seu modelo AROSA, cunha forma deturpada do topónimo galego Arousa, ou máis recentemente a campaña dirixida a demandar facturas en galego por parte de Unión Fenosa, a compañía eléctrica, que despois de un ano de presión (campaña de presión social, negativa da Mesa a pagar as facturas co conseguente corte de subministro eléctrico, etc.) rematou coa incorporación do galego nas facturas. Outras iniciativas de moito éxito foron as campañas de recuperación dos nomes propios de persoa, de reivindicación da dobraxe de cinema ao galego ou de introdución do galego no sector do comercio.

JM: Quines campayes dueu a terme actualment?

CC: Nestes momentos estamos a piques de comezar diversas iniciativas de difusión e extensión da propia organización, con motivo do cumprimento dos seus 15 anos de vida, entre elas unha campaña xeral de sensibilización e unha campaña de. Ademais, estamos traballando en tres iniciativas que terán como elemento central a denuncia da escasa presenza do galego no sistema educativo e o incumprimento da lexislación vixente neste ámbito.

JM: En quins ámbitos de la vosta sociedade creiu que el gallec té poca entrada o és prácticamente impermeable?

CC: Son ámbitos especialmente difíciles o mundo da empresa e o comercio, a administración de xustiza, os medios de comunicación ou a igrexa, por exemplo.

JM: Hi ha immersió lingüística a Galicia?

CC: Non, non hai programas de inmersión lingüística. O uso do galego no sistema educativo regula-se por un decreto que establece a escolarización dos nenos e nenas en función da lingua materna dominante na aula (tal e como están os usos lingüísticos nas familias, isto prexudica claramente aos nenos e nenas galego-falantes) e logo establece uns mínimos de uso para os distintos niveis educativos: o principal problema é que non hai vontade política para facer avanzar o uso do galego no ensino (como acontece noutros moitos ámbitos) e a lexislación lingüística, que xa é de mínimos, incumpre-se nalguns niveis en índices que chegan ao 50%, sen que a Xunta de Galiza faga nada efectivo ao respecto.

Entrevista feta per
Jordi Manent

JM: Els joves saben parlar el gallec? L'usen?

CC: Como indicaba antes, un dos principais problemas nestes momentos é o baixo índice de uso do galego nas novas xeracións, especialmente nas cidades e vilas grandes. Xa non teñen os prexuízos de xeracións anteriores, cren que o galego é unha lingua perfectamente válida para calquer uso, en xeral están capacitados para falá-lo, pero os índices reais de uso son baixos. Este é o gran reto dos próximos anos.

.....

**un dos principais
problemas nestes
momentos é o baixo
índice de uso do galego
nas novas xeracións**

.....

JM: Quina é a situación lingüística dels mitjans de comunicación de Galicia?

CC: Como xa dixen, este un dos ámbitos onde a presenza do galego é moi testemuñal. De feito, ese foi no ano 2000 o elemento central de reivindicación das organizacións que anualmente convocamos unha manifestación en defensa da lingua o 17 de maio. Por poñer un exemplo, A Mesa acaba de facer públicos os datos de uso do galego dun informe realizado pola Xunta de Galiza no ano 1999, que non chegaran a coñecer-se: aquel ano o goberno galego destinou case 250 millóns de pesetas á promoción do galego nos 8 principais xornais diários galegos, que estaban nunha média de uso do galego que non chegaba ao 4%, establecendo que a finais de ano estes xornais tiñan que chegar a un 8% de presenza do galego; a finais de ano o que máis uso do galego presentaba estaba nun 6% e algúns mesmo retrocederan. A pesar

Concha Costas, presidenta d'A Mesa pola Normalización Lingüística de Galicia

de que ningun dos xornais chegou ao 8% pactado, os 250 millóns dos convénios pagaron-se integramente e estes xornais viron renovados os convénios millonários no ano 2000. Creo que o exemplo é significativo de cal é a presenza do galego nos principais xornais e cal é política da Xunta de Galiza ao respecto.

JM: El goberno actual de Galicia és gaire favorable a la normalització del gallec?

CC: Nos máis de 10 anos do goberno do PP de Manuel Fraga na Xunta de Galiza gastaron-se miles de millóns de política lingüística en perpetuar unha imaxe folclórica e un uso litúrxico da lingua, en tentar demostrar socialmente que en Galiza vivimos o que eles chaman "biligüismo harmónico", unha convivencia equilibrada dos dous idiomas, sen conflito social, etc. Pero a realidade é outra e todos os estudos, mesmo os que a própria Xunta de Galiza realiza, demostran que o galego segue a perder falantes a un ritmo máis que preocupante. A Mesa acaba de realizar e apresentar publicamente un polémico informe sobre

a situación actual da Dirección Xeral de Política Lingüística: ausencia total de planificación e de control do diñeiro, convénios incumpridos que se pagan integramente, subvencións millonárias ás que ninguén lles fai un seguimento, millóns de pesetas gastados en libros e materiais didácticos que non se distribúen, nulo interese en facer cumprir a Lei nen sequer naqueles casos en que hai

.....

**todos os estudos
demostran que
o galego segue
a perder falantes
a un ritmo máis que
preocupante**

.....

denúncias concretas (nen a própria Xunta de Galiza é quen de garantir que ela mesma cumpra coa Lei), etc. Lamentablemente, as denúncias contra a propia administración da Xunta de Galiza seguen a ocupar unha boa parte do noso traballo e das nosas enerxías e recursos, feito que fai que desde hai anos estemos totalmente á marxe das subvencións oficiais.

Membres de la Plataforma despleguen una pancarta a la presentació del diari Metro directe amb el lema "Metro directe discrimina el català"

Membres de la Plataforma per la Llengua van interrompre la presentació del nou diari de distribució gratuïta *Metro directe*, en desplegar una pancarta de punta a punta de la taula que presidia l'acte amb el lema "Metro directe discrimina el català". Durant l'acte es van repartir també octavetes explicatives als assistents, majoritàriament periodistes, que es trobaven a la presentació d'aquest nou mitjà. La roda de premsa de presentació d'aquest diari es produïa just l'endemà de l'aparició del seu primer exemplar, el 5 de març d'enguany.

Com que *Barcelona y m@s* i *Metro directe* es distribueixen més enllà dels propis límits de l'àrea metropolitana de Barcelona, normalment a través dels accessos als transports públics com les boques de metro de Barcelona, però també a l'Hospitalet, Cornellà, Santa Coloma, Badalona, Terrassa, Sabadell, Cerdanyola, Vilanova, Sitges, Sant Cugat, Sant Boi, etc. Tots dos segueixen unes característiques molt semblants que arreu de les grans ciutats d'Europa ja fa anys que practiquen: la gratuïtat, els punts de distribució i l'edició desmesurada d'exemplars (mentre que *Barcelona y m@s* distribueix 100.000 exemplars, *Metro directe*, 200.000). D'aquesta manera, als matins és pràcticament impossible moure's amb transport públic per aquesta àrea sense topar-se amb un distribuïdor de diaris gratuïts; així

La Plataforma ja era present al carrer amb diferents campanyes

podem observar que tothom llegeix un o l'altre, però aquests es llegeixen molt més que diaris de quiosc.

Al més pur estil de quan i com va sortir *Barcelona y m@s*, *Metro directe* va apostar d'entrada pel castellà, llevat d'una pàgina a l'interior que va dedicada a notícies de Catalunya, perquè no fos dit. Al primer número la presència del català fou d'un 1%, amb la qual cosa la Plataforma per la Llengua va considerar-ho una altra mostra d'intolerància envers la ciutadania catalana la marginant la nostra llengua, i vam emprendre la resposta adient el mateix dia. Per aquest mateix procediment tots plegats vam aconseguir que *Barcelona y m@s* incrementés substancialment la presència del català (ara mateix 50-60% a

la portada i 40% de l'interior en català, i la promesa d'augmentar-ho en els propers mesos).

Tot i que després de l'acció de la pancarta a la sala de premsa del Col·legi de periodistes, el senyor Pedrós es va comprometre públicament a augmentar la presència del català en el seu mitjà d'un 50%, els exemplars de les darreres setmanes demostren el poc compromís en les seves paraules, ja que continua discriminant la nostra llengua.

Us convidem, doncs, a continuar enviant queixes a la redacció del diari, sobre vulneració dels nostres drets i la demanda que l'edició es faci en català.

Àrea de comunicació
Plataforma per la Llengua

Volem viure plenament **EN CATALÀ**

Millora la presència del català en l'etiquetatge al Principat

La Plataforma per la Llengua va convocar el darrer 6 de juny una roda de premsa per presentar uns estudis inèdits sobre l'estat del català als supermercats i hipermercats, amb dades reveladores, així com també les propostes per a la seva completa normalització. Els estudis volen fer evident les diferències entre grups, i s'observa la tendència general del tractament de la nostra llengua en aquest àmbit: el català en els 6 primers grups de distribució minorista a Catalunya, i el català en els hipermercats (més de 2.500 m²) del barcelonès.

L'estudi fa palès que el català és cada vegada més present a les superfícies d'alimentació. Quant a les sis principals marques que operen al Principat, la presència del català arriba al 67%. Si l'estudi es refereix als hipermercats del Barcelonès, la presència arriba al 71%. La comissió empreses, artífex de l'estudi, s'ha fixat en qüestions com la retolació, l'etiquetatge, els catàlegs i les webs d'empresa, i s'han donat les "notes" de l'examen a què hem sotmès, pel que fa a la presèn-

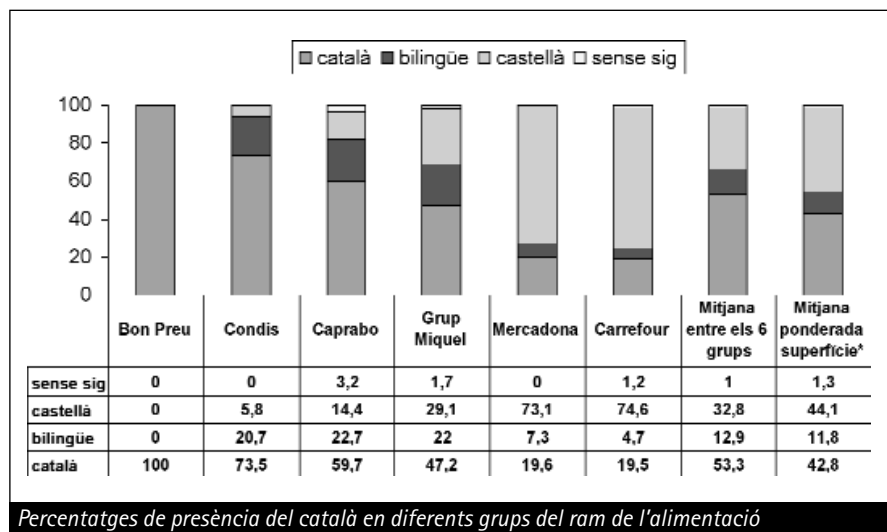
cia del català als establiments, als supermercats i hipermercats del Principat.

Així, donem per aprovats: Bon Preu, Ahold (Kampio), Condis, Caprabo i Grup Miquel (Gourmet). Tot i que la millora és evident, mereixen un suspens, Carrefour i El Corte Inglés, que haurien d'augmentar en més d'un 40% la presència del català. Algunes, com El Corte Inglés, han signat convenis per a l'ús del català amb la Generalitat; l'estudi en demana un seguiment. La preocupa-

ció es fa més evident amb el grup Carrefour, on la presència del català és mínima, atesa la forta implantació que té al territori. La Plataforma s'adreçarà a les empreses que suspensen l'estudi, i els recorda que l'ús del català actua com a element afavoridor de la compra.

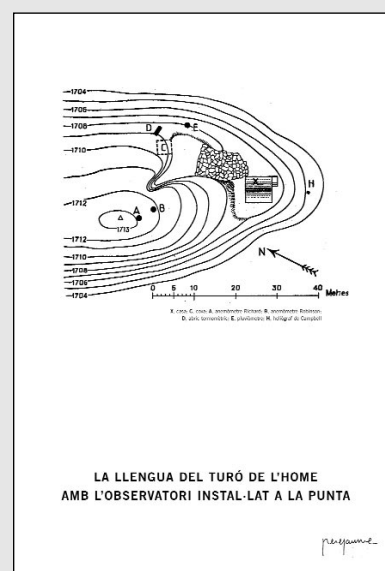
L'estudi es pot llegir íntegrament en format pdf a la web de l'entitat: www.estelnet.com/plataforma

Sònia Llinàs
Membre del Secretariat de la Plataforma per la Llengua

**Adquireix l'obra seriada de Perejaume,
feta per encàrrec
de la Plataforma per la Llengua.**

**Ajuda'ns a tirar endavant
els nostres projectes
comprant les obres seriades o cartells.**

Llengües i nacions a l'Estat francès

El passat 4 d'abril va tenir lloc la quarta edició del Mercat del Llibre i la Creació de la Universitat de Lleida, que organitza, com cada any, el Departament de Filologia Catalana.

Aquest any, a més de comptar amb la col·laboració del Voluntariat Lingüístic de la Universitat i de la Coordinadora d'Estudiants dels Països Catalans (CEPC), va comptar també amb el suport especial de la Plataforma per la Llengua-Ponent que va participar en tots els actes que es van dur a terme al llarg del dia i que al vespre va organitzar, juntament amb el Voluntariat Lingüístic, la CEPC i el propi Departament de Filologia Catalana, un acte sobre "Llengües i nacions a l'Estat francès" en motiu de l'any europeu de les llengües.

L'acte va comptar amb representants de diverses comunitats que, a l'entrada del segle XXI, encara clamen per no ser oblidades i per ser tingudes en compte pels seus respectius pobles.

Països Catalans, Occitània, Euskal Herria, Bretanya, Còrsega i

Alsàcia: no parlem, doncs, de cap fet local ni puntual. El missatge: el cas del català és un més dels molts casos que a l'Europa a què tant sovint s'apel·la cal que solucioni. No ens podem permetre una Europa excloent, basada només en les llengües de les constitucions estatals, que s'imposen en territoris que són resultats, sovint, a cops de compàs, de tractats de guerra i –si s'escau– de matrimonis de conveniència.

Un dels estats que amb més força ha intentat reduir la llengua catalana és precisament el francès: per això aquesta atenció especial. Justament ara fa tres segles que Lluís XIV tirava endavant la primera prohibició explícita del català al nord del nostre país. Tant temps després, les coses no han canviat gaire. La llengua, avui, de "la República" és "el" francès. El català, doncs, no existeix segons la constitució francesa. Però és que tampoc existeixen d'altres llengües amb indèntica situació. L'occità, per exemple, la nostra llengua germana, ha estat víctima d'un veritable intent de substitució lingüística

explícitament deliberat. El mateix podem dir del bretó, una llengua de la branca cèltica (com l'escocès, l'irlandès, el gal·lès o el còrnic). Del basc. De l'alsacià (una variant de l'alemany). Del cors (tan proper al toscà o italià estàndard...). Del flamenc (o neerlandès). Del franco-provençal. I també d'altres llengües no territorials que l'Estat francès simula desconèixer.

L'oblit de la situació de la Catalunya del Nord és generalitzat en aquest costat de la frontera política. I també ho és el de qualsevol altra realitat que se'ns assembla. També per aquest motiu, la Plataforma per la Llengua, una organització compromesa en la defensa i promoció de la nostra llengua, va voler donar a conèixer, en el marc de la ciutat de Lleida, la situació que viu avui l'Estat francès. Potser així ens adonarem de l'artificialitat de les fronteres estatals. I també veurem, tal volta, que el nostre context no té res d'extraordinari. Que la nostra feina no és gens localista.

Lourdes Oliveras

Plataforma per la Llengua-Ponent

Representants de les diferents nacions sense estat que participaren a l'acte

Ponent: "tot està per fer, tot és possible avui"

Escriure sobre la situació de la llengua catalana a Ponent no és gens fàcil, tant per la seua complexitat com per les seues particularitats, i és precisament per això que cal parlar-ne, per la senzilla raó que voler incloure-la en una descripció conjunta amb altres parts de la comunitat lingüística catalana no tindria cap mena de sentit. Transportant-ho al camp de la medicina podríem dir que gairebé tots els individus responen de manera diferent davant d'una mateixa malaltia, i que abans de receptar res és imprescindible estudiar els símptomes de cada malalt. Les terres de Lleida, com qualsevol pacient, es mereixen un metge que se les miri de dalt a baix; a la Plataforma per la Llengua de Ponent el nostre compromís amb la llengua ens obliga a posar-nos la bata blan-

ca, observar, diagnosticar i començar a signar receptes.

He començat parlant de malalts, símptomes... Si això fos una conversa i algú ens sentís, possiblement se'ns acostaria i ens faria quatre preguntes: qui diu que està malalt? Què té? Ja ho sap? Se'n sortirà?

Anem a pams:

Qui diu que està malalt? Com acostuma a passar, és a la ciutat on el català viu una situació de major anormalitat, i això no només és preocupant pel nombre de parlants, sinó també pels efectes que un determinat comportament lingüístic pot tenir en la resta del territori.

Què té? Possiblement el problema sigui només psicològic... Es parla català, però molt poca gent li dóna el prestigi que es mereix; així, doncs, podem trobar una massiva retolació

en espanyol d'establiments dirigits per empresaris catalanoparlants; uns lectors que parlen català i llegeixen el diari en espanyol o uns parlants que quan es dirigeixen a autoritats, o individus desconeguts, ho fan –per defecte– en espanyol.

Ja ho sap? La resposta és clara: NO! I és precisament en aquest nivell que la Plataforma ha de centrar els seus esforços en fer comprendre a la gent que ha de canviar d'hàbits o posarà en perill la seva llengua.

Se'n sortirà? Hi ha qui diu que tot plegat no és un constipat i que ja ens podem treure la bata, però la Plataforma per la Llengua de Ponent ho tenim molt clar: "tot està per fer, tot és possible avui..." (Miquel Martí i Pol / Lluís Llach. *Germanies 2007*).

Jordi Carol i Sabrià

Plataforma per la Llengua-Ponent

País Valencià: I, per fi, l'Acadèmia!

Quina sort tenim els no-sé-què-parlants del País Valencià, ja tenim qui ens dirà què parlem, i, el que és més important, com ho hem de fer. S'ha acabat el famós conflicte. Perquè fins ara, miserables de nosaltres, no en teníem ni idea, i, és clar, cadascú parlava com podia. Hem viscut en pecat, però, ara sí, pel bé de tots, i una mica per salut també, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua ens redimirà de tots els pecats.

Dues tasques molt complexes li esperen. Primer, determinar quin és el nom d'allò que parlem, eixa cosa anònima que des dels temps d'Ausiàs March fins ara ha anat passant de generacions en generacions com un testimoni mut, i determinar quina és la normativa que regirà aquesta llengua.

Hi ha qui vol sentir-se consolats amb el fet que alguns membres de l'Acadèmia són reconeguts filòlegs i es limitaran a donar-li oficialitat a la situació normativa existent en l'ac-

tualitat. Però: que fem amb la resta?... Enginyers, ex-coronels, polítics, membres destacats d'organitzacions secessionistes... Totes aquestes persones amb uns coneixements filològics sobradament contrastats, què diran al respecte?

Poca cosa es pot esperar d'una acadèmia que naix de cul a la universitat i amb quotes polítiques. Però sobretot naix impulsada, controlada i manipulada per la mà del PP; així, doncs, què es pot esperar? Ja ho sabem sobradament amb el menyspreu que han demostrat cap a figures de la nostra cultura (Joan Fuster, Vicent Andrés Estellés, Enric Valor i Ovidi Montllor); o amb la persecució a mestres i professors per usar els termes "País Valencià" i "català"; o amb les continuades subvencions a entitats secessionistes; o amb la disminució de la presència del català en les emissores de RTVV; o amb la censura prèvia als llibres de text perquè no hi figure cap referència a la uni-

tat de la llengua... Totes aquestes accions bel·ligerants no permeten la més mínima confiança en la bondat final de l'AVL.

Si hi ha conflicte, aquest és de noms (català-valencià) i no de normatives, la qual cosa fa pensar que el final del suposat conflicte té solució, no en una nova entitat normativitzadora, sinó en el reconeixement legal de la doble denominació: català-valencià per referir-se a la llengua dels valencians.

I ara què? No ens podem quedar de braços creuats mentre gent que apenes coneix la llengua, en el millor dels casos, fa i desfà al Palau de la Generalitat. És el moment d'articular una Plataforma per la Llengua que treballa en la defensa de la unitat lingüística i lluite per un major ús. Una Plataforma per unir gent amb un objectiu comú: voler viure plenament en català!

Rubén Benavent

Plataforma per la Llengua-País Valencià

La llengua catalana, una llengua del món

Totes les llengües són un bé cultural, un patrimoni de la humanitat que s'ha de preservar, potenciar i també donar a conèixer. Per aquest motiu, dins el procés de normalització de la nostra llengua, no ens podem centrar i limitar a actuar dins l'àmbit català o dins el marc de l'Estat espanyol. Això vol dir que hem d'adoptar una perspectiva global i recórrer a tots aquells estaments i institucions que contribueixin a la normalització i difusió de la llengua catalana. Així, per exemple, la tarja de presentació de la literatura catalana, per citar un dels elements de la nostra cultura és, en paraules de Matthew Tree, "tan excel·lent i tan internacional com la de molts països reconeguts oficialment".

A la comissió internacionalensem que cal ser presents i actuar desacomplexadament en tots els àmbits: l'europeu per la seva

incidència més directa en el nostre futur, però també més enllà en d'altres contextos. És per tot això que estem treballant amb aquest objectiu. Sabem que és un procés lent i que requereix constància, d'això precisament no ens en falta pas, i que fa falta una feina rigorosa coordinada amb l'assessorament i ajut de professionals. És necessari actuar des de diferents àrees a la vegada amb l'objectiu de donar a conèixer la nostra llengua i les seves necessitats, i fer que sigui present i tingui el seu reconeixement en els àmbits institucionals propers, com podria ser el de l'Estat espanyol i també en l'àmbit europeu i internacional.

El català té futur, i el que és més important, té un potencial que cal saber: una àrea geogràfica de més d'onze milions d'habitants i una cultura viva i activa en totes les seves vessants. Aquest potencial s'ha de poder explicar i desenvolupar mit-

jançant tots aquells instruments i facilitats necessàries. D'aquesta manera la llengua i cultura catalanes podran continuar fent, i millorar, aportacions a la cultura universal. Cal trencar esquemes i, sobretot, opinions i equemes preconcebuts, tant en l'àmbit català com en l'àmbit internacional, que limitin la projecció de la llengua catalana i el reingrés de la seva cultura en el corrent internacional. Per assolir aquest objectiu de fons que a llarg termini es creïn les sinèrgies necessàries. Entre d'altres coses, és molt important, per no dir imprescindible, aconseguir que la nostra llengua tingui el reconeixement, l'estatus i, en definitiva, el marc legal que tenen la resta de llengües oficials.

Sense complexos ni prejudicis, només per justícia i sentit comú!

Daniel Mundet

*Membre del Secretariat
de la Plataforma per la Llengua*

Immigració, font de diversitat. El català, llengua de cohesió

Últimament s'ha parlat molt del tema de la immigració. És evident que aquest fenomen suscita debat i inquietuds en la nostra societat. Als Països Catalans, però, això no és nou: les nostres terres han estat des de sempre terres de pas, obertes a diferents pobles i enriquides constantment a partir d'aquestes noves aportacions. Tots aquests elements han anat conformant una cultura i una identitat pròpia. La nostra llengua, la llengua catalana, com a llengua comuna dels habitants d'aquest país, n'ha estat el vehicle integrador, ha estat un dels principals mitjans pels quals els nouvinguts s'han sentit catalans, i com a catalans han

treballat en una terra que ha esdevingut de tots.

L'onada migratòria davant la qual ens trobem no és la més important que ha rebut el nostre país al llarg de la seva història, com és conegut per tothom. El problema que tenim plantejat és que el català, en zones molt importants del país, ha deixat de ser una llengua imprescindible a causa de les circumstàncies polítiques prou conegudes que comporta pertànyer en uns estats com l'espanyol o el francès, que discriminen clarament per llei la nostra llengua. Actualment no tenim els instruments necessaris perquè la llengua continuï desenvolupant el

paper integrador de sempre que assegurava una bona convivència, i això és preocupant.

Considerem que cal continuar treballant en tots els àmbits perquè el català sigui útil i imprescindible. Des de la Plataforma estem projectant actuar sempre amb el lema "el català, llengua d'acollida", en diverses llengües. Cal, però, que els nouvinguts tinguin totes les eines per tal de poder aprendre el català, com a via de relació i d'entesa amb el país que els acull. Fet així, l'actitud d'aquestes persones serà molt bona.

Martí Gasull

Coordinador de programes

Cal seguir empenyent

La defensa activa de la llengua catalana continua avui sent una necessitat. Una mirada als esdeveniments dels darrers anys, fins i tot a les últimes dècades, posa al descobert que l'extensió de l'ús del català i la seva major presència fora de l'administració ha anat només raonablement bé. És un tòpic, però no per això menys cert, que encara avui la major part de l'activitat econòmica en general continua vehiculant-se en espanyol. L'oferta lúdica i cultural de masses (cinema, televisió...) té només una petita expressió en llengua catalana. Motius, doncs, no en falten per mantenir una defensa activa.

Per un altre costat, s'ha posat de manifest diverses vegades que només amb una pressió ciutadana visible el català ha assolit un espai com a llengua utilitzada. Recordo el treball que durant una bona part de la dècada dels vuitanta nombrosos col·lectius i moviments varen protagonitzar per impulsar la presència del català. Especialment significatiu per mi és el rècord del treball de la Crida a la Solidaritat. Sense algunes d'aquelles iniciatives probablement el català hagués arribat molt més tard del que ho va fer a empreses tan emblemàtiques com RENFE, Telefónica, El Corte Inglés i tantes d'altres. I és evident que la Crida no va actuar sola, altres col·lectius com el Grups de Defensa de la Llengua o més tard l'Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català varen ser també factors importants en la defensa activa de l'ús del català.

Avui, com fa quinze anys, continua sent necessari l'activisme lingüístic. Les coses només es mouen si algú les empeny, i és evident que l'ús del català necessita una embranzida. La llengua, i el seu ús, en el cas d'una llengua minoritzada com la nostra, no sortirà del seu statu quo actual de clara supeditació pel que fa a la seva presència i majoria d'aquells que utilitzen en les grans empreses la llengua espanyola fins que no facin un canvi. Però també és evident que si ningú els fa veure la urgència que utilitzin el català –com a mínim equitativament a l'ús de l'espanyol– la presència de la nostra llengua continuarà en situació subòptima.

L'activisme lingüístic, quan es produeix, dona resultats. Hi ha recentment proves ben evidents d'aquesta afirmació en diverses empreses. Aquesta és, doncs, la raó principal per la qual avui continuem practicant una defensa activa i organitzada de la llengua catalana. Sabem que si ens ho proposem podem activar la presència del català. No fer-ho és no només resignar-se a una situació de desigualtat lingüística, sinó perdre una oportunitat d'accedir a una normalitat d'ús que pot ser clau per salvaguardar la nostra llengua en el futur, i amb ella, qui sap si també la nostra identitat.

Jordi Sánchez

*Membre del Consell Consultiu
de la Plataforma per la Llengua*

Volem viure plenament
EN CATALÀ

**PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA**

Punt de llibre editat per al Sant Jordi d'enguany.

És a la vostra disposició al local de la Plataforma, on ens podeu trobar de dilluns a divendres de 10 a 14 i de 16 a 20 hores.

La tendència en l'etiquetatge, clarament favorable al català

Si la dècada dels vuitanta va suposar la catalanització de l'administració local i de la nova Generalitat, en els últims 10 anys s'ha fet un salt important però encara insuficient en la catalanització de l'empresa privada. Podem observar que, tot i les i les prudències dels nostres governants i de força empresaris, hi ha una clara tendència en l'etiquetatge que ens permet assegurar que en 4 o 5 anys el panorama en aquest sector haurà variat considerablement en favor del català. Pel que fa a la retolació exterior dels comerços i a la llengua de la publicitat aquest salt no s'ha fet de manera simètrica en tot el territori, però també s'ha vist un canvi important des de 1990. Avui, per exemple, en la majoria de barris de Barcelona el català és la llengua més usada en la retolació exterior dels comerços. D'altra banda, i com exemple, són comptats amb els dits d'una mà les grans superfícies que només utilitzen el castellà en la seva retolació interna.

El cert és que, des de fa pocs anys, comprar en català en algunes seccions del supermercat ja no és una feina del tot descoratjadora. Anem a fer una visita: podem començar pel sector dels ous, on gairebé tots estan etiquetats en català! Seguim pels làctics i trobem que algunes de les grans marques com Cacaolat, ATO, Plana de Vic o Letel, utilitzen també el català amb normalitat. Continuem per les aigües i veiem que aquí també ens és ben fàcil fer la tria: es pot triar Aigua de Ribes, Aigua del Montseny, Arinsal o Sant Aniol, per citar algunes marques, i, en canvi, deixem de comprar Viladrau, Font Vella, Fontdor o Vichy Catalan que, tot i els seus noms, no s'adonen per on bufen els canvis. Passem al cava on fins fa un any només podíem comprar Sumarroca, Raventós i Blanc i moltes altres marques que, per ser de poca difusió, només les podíem trobar en botigues especialitzades. Ara ja podem comprar la triomfadora de la temporada, l'Anna de Codorniu bilingüe, i ben aviat altres productes de Codorniu, de Montferrant i probablement també de Canals i Nubiola que pertany al grup Freixenet. Altres productes gens marginals que, entre els molts que em deixo,

també etiqueten normalment en català són l'oli Borges o la mantega de la cooperativa Cadí. No cal dir que aquells consumidors exigents en temes lingüístics ja poden anar fent feina... A l'hora de triar el producte només cal fixar-se, a més del preu, la qualitat i la presentació, en la llengua. Fa uns anys aquesta tria era impossible, ja que semblava que l'etiquetatge en català estava reservat només als productes de tipus artesanal. Ara, doncs, en alguns racons del supermercat ja es pot comprar normalment en català, i fent-ho estarem tibant la tendència cap a la normalització de la llengua que es dona en aquest àmbit.

Tot això sense comptar amb les marques blanques que comercialitzen els supermercats, que cada dia triomfen més, com per exemple Caprabo, Condis, Consum o Grup 80, que utilitzen completament o parcialment el català. Gràcies a aquestes cadenes de supermercats per primera vegada hem trobat etiquetats en català productes com ara lleixiu, suavitzant, pasta dentrífica o bolquers i tovallolletes pels nadons. Això és nou i es consolida. En canvi, altres marques com Continente o Dia continuen apostant només pel castellà o altres idiomes.

Aquesta indiscutible tendència positiva és deguda al fet que les estratègies de màrqueting cada dia afinen més i es fa evident que el producte etiquetat en català suposa en igualtat de preu i qualitat un reclam, ja que se l'associa a producte de qualitat. Hi ha molts estudis que demostren que el català a Catalunya és un factor que tendeix més a afavorir la compra que no pas a desincentivar-la. A més, el consumidor cada cop és més exigent i es comença a queixar quan no entén perquè empreses amb beneficis de milers de milions menystenen el català. En pocs anys anirem veient com el panorama de l'etiquetatge acabarà de fer el salt qualitatiu. Ni els empresaris voldran anar contracorrent de la tendència encetada, ni els consumidors restaran callats davant aquelles altres empreses que incomprensiblement s'aferrin a les rutines d'abans.

Roger Buch i Ros
Plataforma per la Llengua

Vols efectivitat? Vols resultats? Fes-te soci de la Plataforma per la Llengua!

M'interessa col·laborar amb la Plataforma per la Llengua

En accions al carrer Integrant-me en campanyes Dinamitzant grups locals Econòmicament

Nom i cognoms: _____ Telèfon: _____ A/e: _____

Adreça: _____ Codi Postal: _____ Població: _____

Quota: Especial _____ (mínim 2000 ptes al trimestre) Normal (1500 ptes al trimestre) Reduïda (500 ptes al trimestre)

Número de compte on domiciliar la quota

Entitat	Oficina	DC	Número de compte

Signatura: _____